

Der Ökologischer Fußabdruck & der Weg des Plastiks ins Meer

Ecological footprint & the path of plastic into the sea
Empreinte écologique & le chemin du plastique vers la mer
Ślad ekologiczny & ścieżka plastiku do morza
Ökológiai lábnyom & a műanyag útja a tengerbe

Was ist der ökologische Fußabdruck?

What is the ecological footprint?

Qu'est-ce que l'empreinte
écologique ?

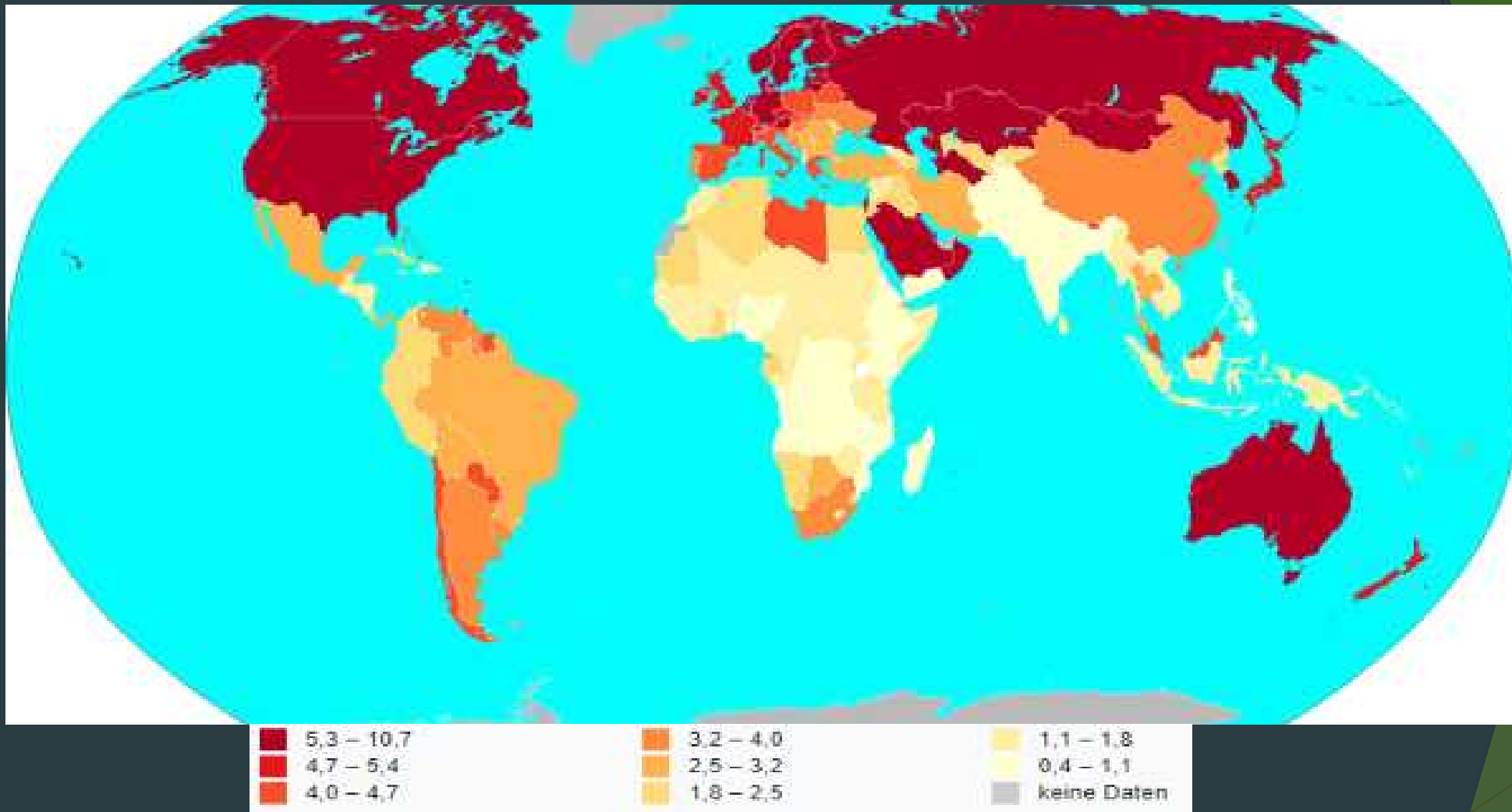
Jaki jest ślad ekologiczny?

Mi az ökológiai lábnyom?

- ▶ Komplexer Nachhaltigkeitsindikator
 - ▶ complex sustainability indicator
 - ▶ indicateur de durabilité complexe
 - ▶ złożony wskaźnik zrównoważonego rozwoju
 - ▶ komplex fenntarthatósági mutató
-
- ▶ beschreibt die Fläche, die ein Mensch benötigt, um Bedarf an Ressourcen zu decken
 - ▶ describes the area that a person needs to meet his resource requirements
 - ▶ décrit le domaine dont une personne a besoin pour répondre à ses besoins en ressources
 - ▶ opisuje obszar, który dana osoba musi spełnić, aby spełnić wymagania dotyczące zasobów
 - ▶ leírja azt a területet, amelyre az embernek szüksége van az erőforrásigényének teljesítéséhez

Ökologischer Fußabdruck

Ecological footprint, Empreinte écologique, Ślad ekologiczny, Ökológiai lábnyom

(in globalen Hektaren pro Person. Daten von 2013, veröffentlicht 2017)

(in global hectares per person, en hectares globaux par personne, w globalnych hektarach na osobę, globális hektár/fő)

Vergleich globaler Fußabdrücke in globale Hektar (gha):

→ Industrieländer haben im Durchschnitt einen höheren Fußabdruck pro Kopf als Entwicklungsländer

Comparison of global footprints in global hectares (gha):

→ Developed countries have, on average, a higher per capita footprint than developing countries

Comparaison des empreintes globales en hectares globaux (gha):

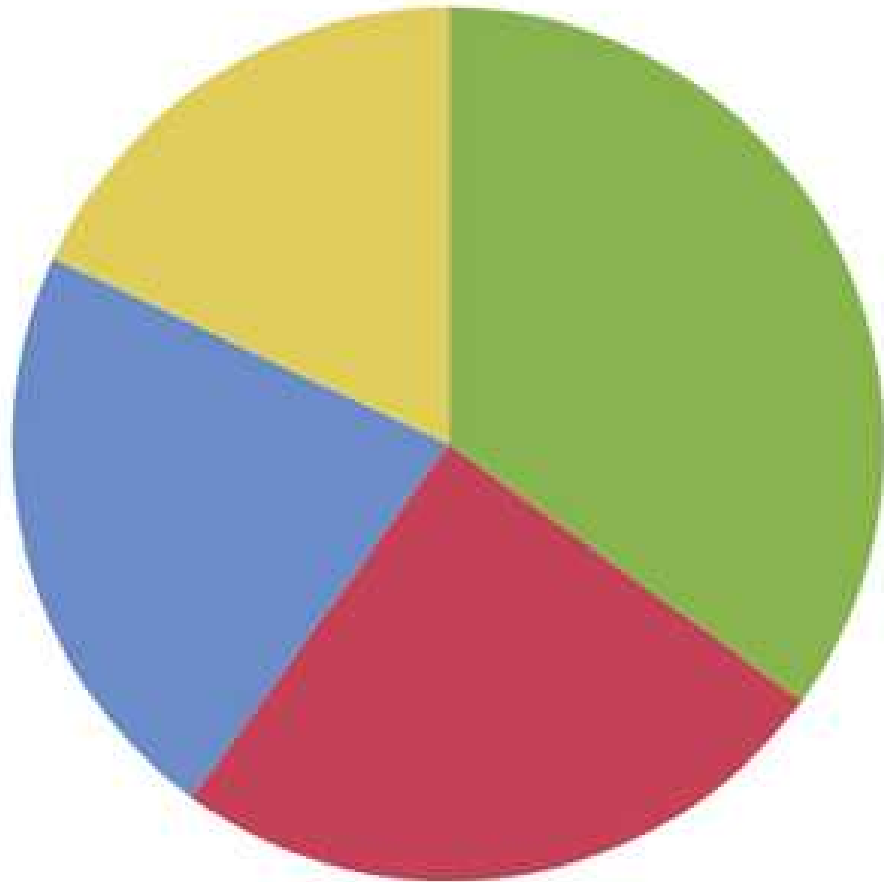
→ Les pays industrialisés ont, en moyenne, une empreinte par habitant plus élevée que les pays en développement

▶ **A globális lábnyomok összehasonlítása globális hektárokból (gha)**

→ Az iparosodott országokban az egy főre jutó lábnyom átlagosan magasabb, mint a fejlődő országokban

▶ **Porównanie globalnych śladów w globalnych hektarach (gha)**

→ Kraje uprzemysłowione mają średnio większy ślad na mieszkańca niż kraje rozwijające się

the footprint in Germany
l'empreinte en Allemagne
śladu w Niemczech
a lábnyom Németországban

Der Fußabdruck in Deutschland

- Ernährung: 35% nutrition Alimentation odżywianie táplálkozás
- Wohnen: 25% living Logement mieszkać lakik
- Mobilität: 22% mobility Mobilité Mobilité mobilitás
- Konsum: 18% consumption Consommation, konsumpcja, fogyasztás

Probleme: Rücksichtloser Konsum

Problems: reckless consumption

Problèmes : Consommation

imprudente

Problémák: Vakmerő fogyasztás

Problemy: Lekkomysłna

konsumpcja

- ▶ Wasserverbrauch zwischen 1930-2000 versechsfacht
- ▶ Water consumption increased sixfold between 1930-2000
- ▶ La consommation d'eau a sextuplé entre 1930-2000
- ▶ A vízfogyasztás hatszorosára nőtt 1930-2000 között
- ▶ Zużycie wody wzrosło sześciokrotnie w latach 1930-2000

- ▶ Die höchsten Durchschnittstemperaturen in den letzten 150 Jahre befinden sich alle zwischen 1990 bis 2015, wegen der CO2 Emissionen
- ▶ The highest average temperatures in the last 150 years are all between 1990 and 2015, due to CO2 emissions
- ▶ Les températures moyennes les plus élevées des 150 dernières années se situent toutes entre 1990 et 2015, en raison des émissions de CO2
- ▶ Az elmúlt 150 év legmagasabb átlagos hőmérséklete 1990 és 2015 között van, a CO2-kibocsátás miatt
- ▶ Najwyższe średnie temperatury w ciągu ostatnich 150 lat przypadają na lata 1990-2015 ze względu na emisje CO2

- ▶ Weltweite Waldverluste, z.B. durch Viehzucht
- ▶ Worldwide forest losses, e.g., through cattle breeding
- ▶ Pertes de forêts dans le monde, par exemple à cause de l'élevage de bétail
- ▶ Erdei veszteségek világszerte, például szarvasmarha-tenyésztés révén
- ▶ Straty lasów na całym świecie, np. w wyniku hodowli bydła

- ▶ 2013 waren ca. 31% der Fischbestände auf offener See überfischt
- ▶ In 2013 around 31% of the fish stocks in the open sea were overfished
- ▶ En 2013, environ 31 % des stocks de poissons en haute mer étaient surexploités
- ▶ 2013-ban a nyílt tenger halállományának mintegy 31% -a túlhalászott
- ▶ W 2013 r. około 31% zasobów ryb na otwartym morzu było przetłowionych

- ▶ Massives Artensterben, wegen erhöhtem Konsum des Menschen
- ▶ Massive extinction of species due to increased human consumption
- ▶ Extinction massive d'espèces due à l'augmentation de la consommation humaine
- ▶ A fajok tömeges kihalása a fokozott emberi fogyasztás miatt
- ▶ Masowe wymieranie gatunków z powodu zwiększonego spożycia przez ludzi

→ Es können Schäden folgen, die nicht repariert werden können, durch den Konsum des Menschen

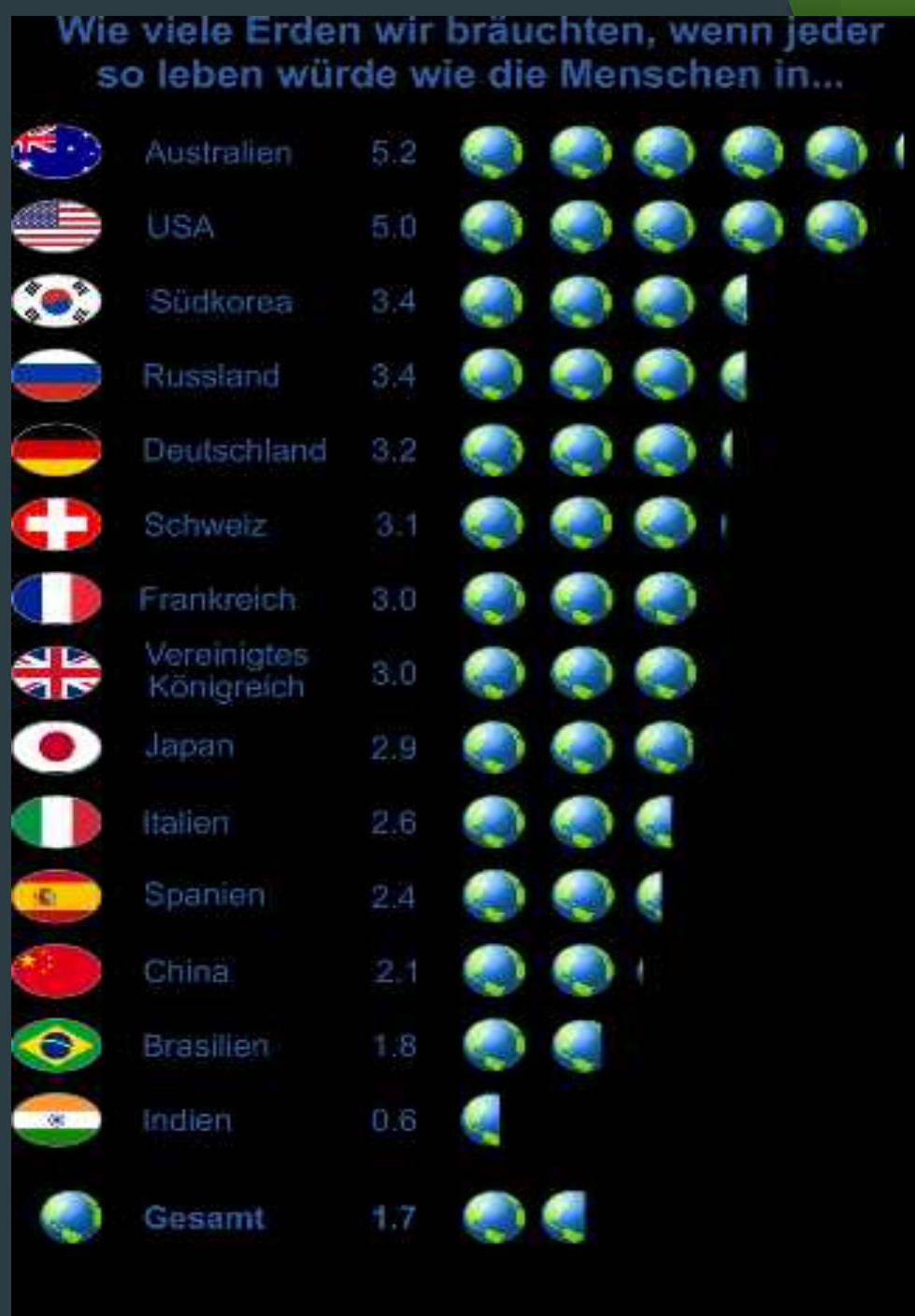
→ Damage can ensue that cannot be repaired because of human consumption

→ Des dommages peuvent s'ensuivre qui ne peuvent pas être réparés par la consommation humaine

→ Olyan károk keletkezhetnek, amelyeket emberi fogyasztással nem lehet orvosolni

→ Mogą wystąpić szkody, których nie można naprawić poprzez spożycie przez ludzi

- ▶ how many earths we would need if everyone lived like the people in...
- ▶ Combien de terres aurions-nous besoin si tout le monde vivait comme les gens de...
- ▶ ile ziemi byśmy potrzebowali, gdyby wszyscy żyli jak ludzie w...
- ▶ hány földre lenne szükségünk, ha mindenki úgy élne, mint az emberek...

**Wie können wir den Fußabdruck
verkleinern?**

How can we reduce our footprint?

Comment réduire l'empreinte ?

Jak możemy zmniejszyć ślad?

Hogyan csökkenthetjük a lábnyomot?

► Konsum

- Neuanschaffungen reduzieren wo es möglich ist
- Weniger Müll produzieren (Unverpackte Ware kaufen, Recyceln)

► Consumption

- Reduce new acquisitions where possible
- Produce less waste (Buy unpackaged goods, recycle)

► Consommation

- Réduire les nouvelles acquisitions dans la mesure du possible
- Produire moins de déchets (Acheter des produits non emballés, recycler)

► Konsumpcja

→ Ograniczaj nowe przejęcia tam, gdzie to możliwe

→ Produkuj mniej odpadów (Kupuj towary nieopakowane, poddaj recyklingowi)

► Fogyasztás

→ Ha lehetséges, csökkentse az új akvizíciókat

→ Less Kevesebb hulladékot termeljen
(Csomagolatlan termékeket vásároljon,
újrahasznosítsa)

► Mobilität

- Mehr öffentliche Verkehrsmittel nutzen
- Fahrgemeinschaften bilden

► Mobility

- Use more public transport
- Form carpooling's

► Mobilité

- Utiliser plus de transports en commun
- Former des covoiturages

► Mobilność

- Korzystaj z większej ilości transportu publicznego
- Utwórz baseny samochodowe

► Mobilitás

- Használjon több tömegközlekedést
- Formázzon autós medencéket

► Wohnen

- Kleinere Wohnungen oder gemeinschaftliches Wohnen bevorzugen
- Häuser vernünftig sanieren
- Nicht in einer Sauna leben!

► Living

- Prefer smaller apartments or communal living
- Renovate houses sensibly
- Don't live in a sauna!

► Vie

- Préférez les petits appartements ou la vie en commun
- Rénover judicieusement les maisons
- Ne vivez pas dans un sauna !

► Żyjący

- Wolę mniejsze mieszkania lub wspólne mieszkanie
- Rozsądnie odnawiaj domy
- Nie mieszkaj w saunie!

► Élő

- Előnyben részesítse a kisebb lakásokat vagy a közös lakást
- A házakat ésszerűen felújítani
- Ne lakjon szaunában!

► Ernährung

- Geringeren Fleischkonsum (300-600g Fleisch pro Woche)
- 1 bis 2 Mal Fisch die Woche & auf Siegel achten für gute Zucht bzw. Fangmethoden
- Weniger tierische Produkte (Ei, Käse, etc., ähnlich schlimm wie Fleischprodukte)
- Zu Bio-Produkten greifen! Öko-Landwirtschaft schont Tiere, Gewässer, Boden und Klima
- Saisonale Küche, um lange Lieferwege zu vermeiden
- Keine Lebensmittelverschwendung

► Nutrition

- Less meat consumption (300-600g meat per week)
- Fish 1 to 2 times a week and pay attention to seals for good breeding and fishing methods
- Fewer animal products (eggs, cheese, etc., just as bad as meat products)
- Use organic products! Eco-farming protects animals, water, soil, and the climate
- Seasonal cuisine to avoid long delivery routes
- No waste of food

► Nourriture

- Moins de consommation de viande (300-600g de viande par semaine)
- Pêchez 1 à 2 fois par semaine et faites attention aux phoques pour de bonnes méthodes d'élevage et de pêche
- Moins de produits d'origine animale (œufs, fromages, etc., aussi mauvais que les produits carnés)
- Utilisez des produits bio ! L'éco-agriculture protège les animaux, l'eau, le sol et le climat
- Cuisine de saison pour éviter les longs trajets de livraison
- Pas de gaspillage alimentaire

► Pokarm

- Mniejsze spożycie mięsa (300-600g mięsa tygodniowo)
- Łowić 1 do 2 razy w tygodniu i zwracać uwagę na foki, aby uzyskać dobre metody hodowli i połowu
- Mniej produktów zwierzęcych (jajka, ser itp., tak samo złe jak produkty mięsne)
- Używaj produktów ekologicznych! Ekorolnictwo chroni zwierzęta, wodę, glebę i klimat
- Kuchnia sezonowa, aby uniknąć długich tras dostaw
- Brak marnowania żywności

► Táplálék

- Kevesebb húsfogyasztás (heti 300-600g hús)
- Halak hetente 1-2 alkalommal, és figyeljen a fókákra a jó tenyésztési és halászati módszerek érdekében
- Kevesebb állati termék (tojás, sajt stb., Ugyanolyan rossz, mint a húskészítmények)
- Használjon biotermékeket! Az ökológia védi az állatokat, a vizet, a talajt és az éghajlatot
- Szezonális konyha a hosszú szállítási út elkerülése érdekében
- Nincs élelmiszer-pazarlás

- ▶ ein kleiner Fußabdruck eine Grundvoraussetzung für Nachhaltigkeit und jeder kann helfen diesen zu verringern
- ▶ a small footprint is a prerequisite for sustainability and everyone can help to reduce it
- ▶ une petite empreinte est une condition fondamentale pour la durabilité et tout le monde peut aider à le réduire
- ▶ niewielki ślad jest warunkiem zrównoważonego rozwoju i każdy może przyczynić się do jego
- ▶ a kis helyigény a fenntarthatóság előfeltétele, és mindenki segíthet csökkenteni

Warum gelangt Plastikmüll ins Meer?

Why does plastic waste end up in the sea?

Pourquoi les déchets plastiques sont-ils rejetés dans la mer ?

Dlaczego odpady z tworzyw sztucznych trafiają do morza?

Miért kerül a műanyag hulladék a tengerbe?

- ▶ Ca. 8 - 13 Millionen Tonnen an Plastikmüll gelangen jährlich ins Meer
- ▶ Approximately 8 - 13 million tons of plastic waste end up in the sea every year
- ▶ Environ 8 - 13 millions de tonnes de déchets plastiques pénètrent chaque année dans la mer
- ▶ Około 8 - 13 milionów ton odpadów z tworzyw sztucznych trafia do morza każdego roku
- ▶ Évente körülbelül 8-13 millió tonna műanyag hulladék kerül a tengerbe

▶ Großteil über Flüsse

▶ Andere Faktoren

- ▶ Wind
- ▶ Liegen gebliebener Müll (z.B. am Strand)
- ▶ Abfälle von Schiffen

▶ Mostly via rivers

▶ Other factors

- ▶ Wind
- ▶ Garbage left behind (e.B. on the beach)
- ▶ Waste from ships

▶ en grande partie par les rivières

▶ Autres facteurs

- ▶ Vent
- ▶ Déchets restants (z.B. sur la plage)
- ▶ Déchets de navires

▶ Głównie przez rzeki

▶ Inne czynniki

- ▶ Wiatr
- ▶ Śmieci pozostawione (e.B. na plaży)
- ▶ Odpady ze statków

▶ Többnyire folyókon keresztül

▶ Egyéb tényezők

- ▶ Szél
- ▶ Hátrahagyott szemét (e.B. a tengerparton)
- ▶ Hajókról származó hulladék

- ▶ Ursprung des Plastiks schwer festzustellen
→ Plastik legt im Meer oft weite Strecken zurück
- ▶ Origin of the plastic difficult to determine
→ Plastic often travels long distances in the sea
- ▶ Origine du plastique difficile à déterminer
→ Plastique fait souvent de longues distances dans la mer
- ▶ Pochodzenie tworzywa sztucznego trudne do określenia
→ Plastik często podróżuje na duże odległości w morzu
- ▶ Nehezen meghatározható műanyag eredete
→ A műanyag gyakran nagy távolságokat utazik a tengerben

► Grundprobleme

→Keine Fachgerechte Entsorgung

→Keine Aufbereitung

→Weltweite Produktion

→Bewusstsein der Menschen

► Basic problems

→No proper disposal

→No processing

→Worldwide production

→People's awareness

► Problèmes fondamentaux

→Pas d'élimination professionnelle

→pas de traitement

→Production mondiale

→Conscience des gens

► Podstawowe problemy

→Brak właściwej utylizacji

→Brak przetwarzania

→Produkcja na całym świecie

→Świadomość ludzi

► Alapvető problémák

→Nem megfelelő ártalmatlanítás

→Nem feldolgozás

→Világi gyártás

→Az ő tudatossága

→ Gefährliches und gesundheitschadenes Mikroplastik entsteht
(Kleinste Plastikteile, von der UV - Strahlung zersetzt)

→ Dangerous and harmful microplastics are produced
(Smallest plastic parts, decomposed by UV radiation)

→ Les microplastiques dangereux et nocifs pour la santé sont produits
(Les plus petites pièces en plastique qui décomposent les
rayons UV)

→ Powstają niebezpieczne i szkodliwe mikrodrobiny plastiku
(Najmniejsze części z tworzyw sztucznych, rozłożone przez
promieniowanie UV)

→ A káros és káros mikroműanyagok
(A legkisebb műanyag alkatrészek, UV sugárzással bomlanak le)

Die Route des Plastikmülls

The route of plastic waste

L'itinéraire des déchets

plastiques

Droga odpadów z tworzyw

sztucznych

A műanyag hulladék útja

- ▶ Von Europa
- ▶ From Europe
- ▶ De l'Europe
- ▶ Z Europy
- ▶ Európából

- ▶ Plastik wird nur zum Teil recycelt, weshalb er entweder verbrannt wird (nicht gut für Atmosphäre) oder in andere Länder verschickt (Malaysia)
- ▶ Plastic is only partially recycled, which is why it is either incinerated (not good for atmosphere) or shipped to other countries (Malaysia)
- ▶ Le plastique n'est que partiellement recyclé, c'est pourquoi il est soit incinéré (pas bon pour l'atmosphère), soit expédié vers d'autres pays (Malaysia)
- ▶ Tworzywa sztuczne są tylko częściowo poddane recyklingowi, dlatego też są spalane (nie dobre dla atmosfery) lub wysyłane do innych krajów (Malaysia)
- ▶ A műanyagot csak részben hasznosítják újra, ezért vagy elégetik (nem jó a légkörnek), vagy más országokba szállítják (Malaysia)

- ▶ Dieser Müll wird dann meist auf Depots gelagert, die häufig nahe am Meer/anderen Gewässern liegen
- ▶ This waste is then usually stored in depots, which are often close to the sea /other bodies of water
- ▶ Ces déchets sont alors le plus souvent stockés dans des dépôts souvent proches de la mer/d'autres eaux
- ▶ Odpady te są następnie zwykle składowane w magazynach, które często znajdują się w pobliżu morza /innych zbiorników wodnych
- ▶ Ezt a hulladékot általában raktárakban tárolják, amelyek gyakran közel vannak a tengerhez /más víztestekhez

- ▶ Durch verschiedene Naturgewalten kommt dann ein Teil des Plastik in Gewässer, die dann im Meer enden
- ▶ Through various forces of nature, part of the plastic then enters waters, which then end up in the sea
- ▶ Par différentes forces de la nature, une partie du plastique est ensuite mise dans des eaux qui se terminent ensuite dans la mer
- ▶ Poprzez różne siły natury część plastiku trafia następnie do wód, które następnie trafiają do morza
- ▶ A természet különböző erőin keresztül a műanyag egy része a vizekbe kerül, amelyek aztán a tengerbe kerülnek.

- ▶ Ortsgebunden ▶ In vielen Ländern (häufig Süd-Ost Asien) ist die Müllentsorgung in Gewässern (Abwassersysteme, Flüsse) ein gängiges Mittel
- ▶ **sedentary**
- ▶ Local ▶ In many countries (often South-East Asia), waste disposal in water bodies (sewage systems, rivers) is a common means
- ▶ osiadły ▶ Dans de nombreux pays (souvent l'Asie du Sud-Est), l'élimination des déchets dans les eaux (systèmes d'assainissement, rivières) est un moyen courant
- ▶ ülő ▶ W wielu krajach (często azja południowo-wschodnia) unieszkodliwianie odpadów w zbiornikach wodnych (kanalizacja, rzeki) jest
- ▶ Sok országban (gyakran Délkelet-Ázsiában) a víztestekben (szennyvízrendszerekben, folyókban) történő hulladékelhelyezés gyakori eszköz

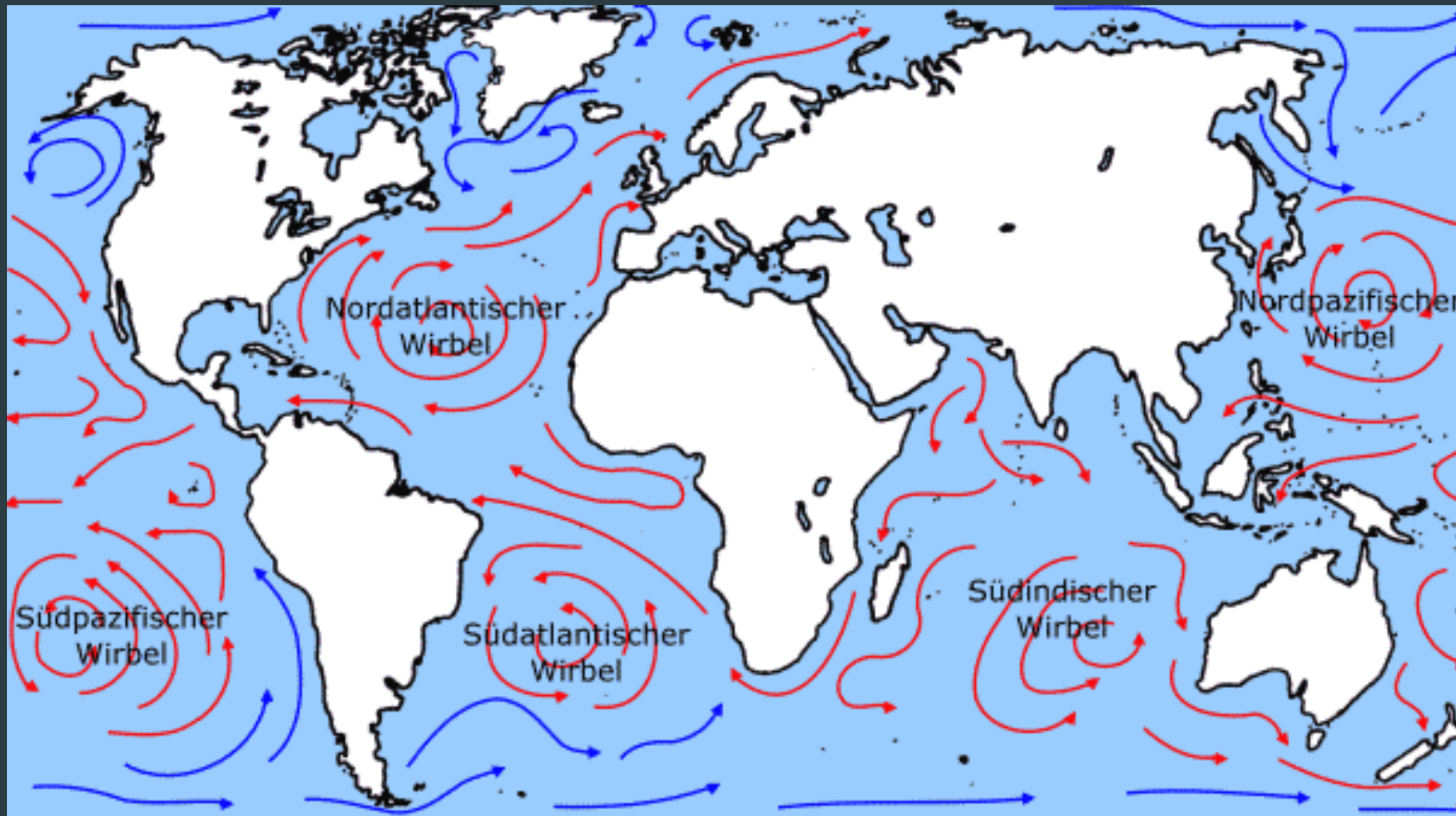

- ▶ Häufig werden auch im Fischfang Netze und andere Objekte im Meer direkt entsorgt oder gehen (eher im Einzelfall) verloren
- ▶ Often nets and other objects in the sea are disposed of directly in fishing or are lost (rather in individual cases)
- ▶ Souvent, des filets et d'autres objets sont également éliminés ou perdus directement dans la mer (au cas par cas)
- ▶ Często sieci i inne przedmioty w morzu są usuwane bezpośrednio w połowach lub są tracone (raczej w indywidualnych przypadkach)
- ▶ Gyakran a tengerben lévő hálókat és egyéb tárgyakat közvetlenül a halászatban ártalmatlanítják, vagy elvesznek (inkább egyedi esetekben)

- ▶ Beliebte Reiseziele der Touristen werden oftmals stark verschmutzt zurückgelassen (Strände, Hotelmüll)
- ▶ Popular tourist destinations are often left heavily polluted (beaches, hotel garbage)
- ▶ Les destinations populaires des touristes sont souvent laissées très polluées (plages, déchets d'hôtel)
- ▶ Popularne miejsca turystyczne są często mocno zanieczyszczone (plaże, śmieci hotelowe)
- ▶ A népszerű turisztikai célpontok gyakran erősen szennyezettek (strandok, szállodai szemét)

- ▶ Verteilung des Mülls
- ▶ **Distribution of waste**
- ▶ **Distribution des déchets**
- ▶ **Dystrybucja odpadów**
- ▶ **A hulladék elosztása**
- ▶ Durch verschiedene Meeresströmungen wird das Plastik in den Ozeanen verteilt und legt weite Strecken zurück
- ▶ **Through various ocean currents, the plastic is distributed in the oceans and travels long distances**
- ▶ **Le plastique est distribué dans les océans à travers différents courants marins et parcourent de longues distances**
- ▶ **Przez różne prądy oceaniczne plastik jest rozprowadzany w oceanach i przemieszcza się na duże odległości**
- ▶ **A különböző óceáni áramlatokon keresztül a műanyag az óceánokban oszlik el, és nagy távolságokat utazik**

Meeresströmungen die den Müll verteilen

Ocean currents that distribute the garbage

Les courants marins qui distribuent les déchets

Prądy oceaniczne, które rozprawdzają śmieci

Óceáni áramlatok, amelyek a szemetet osztják

- ▶ Durch jene Strömungen wird der Müll konzentriert an bestimmten Orten
- ▶ Due to these currents, the garbage is concentrated in certain places
- ▶ Ces courants concentrent les déchets dans certains endroits
- ▶ Ze względu na te prądy, śmieci są skoncentrowane w niektórych miejscach
- ▶ Ezen áramlatok miatt a szemét bizonyos helyeken koncentrálódik

Einwegplastik im Meer

Das ist drin:

1%: **straws**, Pailles, Słomki, Sorsot

2%: **cup**, Gobelets, filiżanka, csésze

4%: **plastic cutlery**, Couverts en plastique, Plastikowe sztućce, Műanyag evőeszközök

7%: **Bags**, Sacs, Torby, pantalló

8%: **cloths**, Lingettes, Tkaniny, Ruha

9%: **bottles**, Bouteilles, butelka, Palackok

22%: **cigarettes**, Cigarettes, Papierosy, Cigaretta

19%: **lids & closures**, Couvercles & fermetures, Pokrywy & Zamknięcia, Fedelek és lezárások

14%: **packaging**, Emballages, opakowanie, csomagolás

14%: **cotton swab**, Cotons-tiges, wymazówka, vattapálcát

Folgen des Mülls im Meer

Consequences of marine litter

Conséquences des déchets
marins

Konsekwencje odpadów morskich

A tengeri hulladék
következményei

- ▶ Großes Tiersterben
- ▶ Kontamination mit Mikroplastik, gesundheitliche Gefahren für Menschen, zum Beispiel wenn Mensch Fisch mit Mikroplastik im Magen isst
- ▶ Umwelt wird zerstört, Pflanzen sterben
- ▶ physikalischen und toxikologischen Schäden an Organismen und Ökosystemen

- ▶ Large animal deaths
- ▶ Contamination with microplastics, health hazards for humans, for example when humans eat fish with microplastics in the stomach
- ▶ Environment is destroyed, plants die
- ▶ physical and toxicological damage to organisms and ecosystems

- ▶ Grande mortalité animale
- ▶ Contamination par des microplastiques, des risques pour la santé humaine, par exemple quand l'homme mange du poisson avec des microplastiques dans l'estomac
- ▶ L'environnement est détruit, les plantes meurent
- ▶ dommages physiques et toxicologiques sur les organismes et les écosystèmes

- ▶ Duże zgony zwierząt
- ▶ Zanieczyszczenie mikrodrobinami plastiku, zagrożenia dla zdrowia ludzi, na przykład, gdy ludzie jedzą ryby z mikrodrobinami plastiku w żołądku
- ▶ Środowisko jest niszczone, rośliny umierają
- ▶ fizyczne i toksykologiczne szkody dla organizmów i ekosystemów

- ▶ Nagy állatpusztulások
- ▶ Mikroműanyagokkal való szennyeződés, az emberekre leselkedő egészségügyi veszélyek, például amikor az emberek mikroműanyaggal ellátott halat esznek a gyomorban
- ▶ A környezet elpusztul, a növények elpusztulnak
- ▶ az organizmusok és ökoszisztémák fizikai és toxikológiai károsodása

Zersetzungzeiten von Müll im Meer

Decomposition times
of marine
litter

Temps de
décomposition des
déchets en mer

Czasy rozkładu
odpadów morskich

A tengeri hulladék
bomlási ideje

Unser Fazit **notre conclusion**

our conclusion **nasz wniosek következtetésünk**

- ▶ Nehmt euren Müll mit! Egal wo ihr seid
- ▶ Statt mit Plastiktüte, einfach mit Rucksack, Korb oder einer recyclebaren Einkaufstaschen einkaufen gehen
- ▶ Überflüssige Plastikprodukte wie Plastikgeschirr, To-Go Becher und Einwegflaschen vermeiden und durch schönere, langlebige Alternativen ersetzen

- ▶ **Take your garbage with you! No matter where you are**
- ▶ **Instead of using a plastic bag, simply go shopping with a backpack, basket or a recyclable shopping bag**
- ▶ **Avoid unnecessary plastic products such as plastic tableware, to-go cups and disposable bottles and replace them with nicer, durable alternatives**

- ▶ Emmenez vos ordures! Où que vous soyez
- ▶ Au lieu d'aller faire du shopping avec un sac en plastique, simplement avec un sac à dos, un panier ou un sac d'achat recyclable
- ▶ Éviter les produits en plastique superflus tels que la vaisselle en plastique, les go à go et les bouteilles jetables et les remplacer par des alternatives plus belles et durables
- ▶ Zabierz ze sobą śmieci! Bez względu na to, gdzie jesteś
- ▶ Zamiast używać plastikowej torby, po prostu idź na zakupy z plecakiem, koszem lub torbę na zakupy nadające się do recyklingu
- ▶ Unikaj niepotrzebnych produktów z tworzyw sztucznych, takich jak plastikowe naczynia stołowe, kubki na masie i jednorazowe butelki i wymień je na ładniejsze, trwałe alternatywy
- ▶ Vigye magával a szemetét! Nem számít, hol vagy
- ▶ Műanyag zacskó helyett egyszerűen hátizsákkal, kosárral vagy újrahasznosítható bevásárlószatyrokkal vásároljon
- ▶ Kerülje a felesleges műanyag termékeket, például a műanyag étkezőeszközöket, a to-go poharakat és az eldobható palackokat, és cserélje ki őket szebb, tartósabb alternatívákra

Das war unsere Präsentation, Vielen Dank für eure Aufmerksamkeit!

that was our presentation, thank you for your attention!

c'était notre présentation, Merci de votre attention!

to była nasza prezentacja, dziękuję za uwagę!

ez volt a mi előadásunk, köszönöm a figyelmet!

▶ Quellen:

- ▶ <https://www.nachhaltiger-warenkorb.de/warum-gelangt-so-viel-plastikmuell-in-die-meere/>
- ▶ <https://gopandoo.de/blogs/blog/wie-gelangt-der-plastikmull-in-die-ozeane#:~:text=Plastik%20aus%20Kosmetikprodukten%20oder%20Verpackungen%2C%20das%20in%20Fl%C3%BCsse,was%20aus%20Kunststoff%20besteht%2C%20wodurch%20ebenfalls%20Mikroplastik%20entsteht>
- ▶ <https://blog.wwf.de/muell-meditationen-wie-kommt-das-plastik-ins-meer/>
- ▶ <https://www.oekoleo.de/artikel/wie-kommt-der-plastikmuell-ins-meer/>
- ▶ https://de.wikipedia.org/wiki/%C3%96kologischer_Fu%C3%9Fabdruck
- ▶ https://www.fussabdruck.de/fussabdrucktest/?tx_fussabdruck_pi1%5BaccessKey%5D=&tx_fussabdruck_pi1%5Baction%5D=result&tx_fussabdruck_pi1%5Bcontroller%5D=Rechner&cHash=b6b9d2532d035a3bd866078d45250d04
- ▶ <https://www.overshootday.org/wie-funktioniert-der-okologische-fussabdruck-footprint/>
- ▶ <https://www.bpb.de/nachschlagen/zahlen-und-fakten/globalisierung/255298/oekologischer-fussabdruck-und-biokapazitaet>
- ▶ <https://www.bpb.de/nachschlagen/zahlen-und-fakten/globalisierung/52723/oekologische-probleme>
- ▶ https://de.wikipedia.org/wiki/Datei:%C3%96kologischer_Fu%C3%9Fabdruck_2013_blau.png
- ▶ <https://www.welthungerhilfe.de/lebensmittelverschwendung/was-ist-der-oekologische-fussabdruck/>